

اخبار کارگران و مزد بگیران ایران را در ایران نبرد بخوانید

رویدادهای مهم بین المللی و منطقه ای موثر بر تحولات ایران

اعلام استعفاى الستر كمبل

بي بي سي - جمعه 7 شهریور 1382 - 29 اوت 2003

در بریتانیا اعلام شد که "الستر کمبل"، مسئول ارتباطات دفتر تونی بلر، نخست وزیر این کشور، از مقام خود استعفا می دهد. وی گفت که به دلایل خانوادگی طرف چند هفته آینده از کار خود کناره می گیرد. آقای کمبل از سال 1994 یکی از نزدیکترین همکاران آقای بلر بوده و در پیروزی حزب کارگر و خود تونی بلر در انتخابات شش سال پیش، نقش عمده ای داشت.

تونی بلر در سخنانی از آقای کمبل تقدیر کرد و از او به عنوان یکی از کارمندان توانا، شجاع و وفادار نام برد. موقعیت آقای کمبل از هنگامی مورد سؤال قرار گرفت که نام "دیوید کلی"، کارشناس دولت در زمینه تسلیحات عراق، به عنوان منبع یک گزارش جنجال برانگیز بی بی سی مطرح شد. در گزارش بی بی سی گفته شده بود که دولت در مورد خطر تسلیحات حکومت عراق اغراق کرده بود تا آغاز جنگ علیه آن کشور توجیه پذیر شود. جسد آقای کلی که ظاهراً خودکشی کرده بود، بعداً پیدا شد. اکنون قوه قضاییه بریتانیا در حال انجام تحقیق و تفحص درباره مرگ آقای کلی است.

اجلاس شش جانبه یکن بدون هیچ موفقیتی پایان یافت

جمعه 7 شهریور 1382 - 29 اوت 2003

خبرگزاری فارسی: اجلاس شش جانبه یکن امروز بدون دستیابی به هیچ نتیجه ای برای حل بحران هسته ای کره شمالی به کار خود پایان داد. به گزارش خبرگزاری د.پ.آ. آلمان، در این خصوص تلویزیون دولتی چین و هیات کره جنوبی از برگزاری اجلاس دیگری در دو ماه آینده خبر دادند. از دیگر سو «لی سو هیوک» رییس هیات کره جنوبی در این اجلاس از توافق شش کشور شرکت کننده در این اجلاس به منظور حل بحران هسته ای کره شمالی از طریق راه حل مسالمت آمیز خبر داد تا از این طریق امنیت شبه جزیره کره تامین شود. وی افزود: بر اساس توافق انجام شده طرفین شرکت کننده در این اجلاس خواستار عاری بودن شبه جزیره کره از تسلیحات هسته ای شده و همچنین بر لزوم توجه به نگرانیهای امنیتی کره شمالی تاکید کردند.

از سوی دیگر کره شمالی در این مذاکرات اعلام کرد که امکان بازرسی از تاسیسات هسته ای این کشور را در قبال یک پیمان عدم تجاوز و روابط دیپلماتیک با آمریکا مطرح کرده است اما دیپلماتها از رد امضای چنین پیمانی توسط آمریکا خبر داده اند. اجلاس شش جانبه یکن با حضور نمایندگان از آمریکا، ژاپن، روسیه، کره شمالی، چین و کره جنوبی از روز چهارشنبه (27 اوت) به مدت سه روز در پایتخت چین برگزار شد و امروز نیز به کار خود پایان داد.

برخی از رویدادهای مهم ایران

سولانا در تهران

همشهری - شنبه 8 شهریور 1382 - 30 اوت 2003

گروه سیاسی: خاویر سولانا مسئول سیاست خارجی و امنیت اتحادیه اروپا در چارچوب یک سفر منطقه ای دیروز به ایران آمد. در بیانیه مطبوعاتی که پنجشنبه شب از طرف دفتر سولانا در بروکسل پایتخت بلژیک انتشار یافت، آمده است که وی در تهران با مقامهای جمهوری اسلامی درباره مسایلی مانند رابطه اتحادیه اروپا با ایران و سایر مسایل مورد نظر دو طرف با مقامهای ایرانی دیدار و گفت و گو کند. در بیانیه مذکور همچنین آمده است که روند صلح خاورمیانه، مساله مربوط به فعالیت هسته ای و وضعیت عراق از جمله موضوعات مورد بحث سولانا با مقامهای ایرانی خواهد بود. این نماینده عالی اتحادیه اروپا امروز ایران را ترک خواهد کرد.

در بیانیه دفتر سولانا آمده است که وی پس از ترک ایران به فلسطین اشغالی، اردن، سوریه و لبنان سفر کرده و برای ایجاد حرکت و شتاب مثبت جدیدی در روند صلح خاورمیانه که مبتنی بر طرح «نقشه راه» نیز باشد با شخصیت‌های کلیدی این کشورها همکاری می‌کند. این بیانیه در پایان به این نکته اشاره می‌کند که سولانا در دیدار دوره‌ای خود به خاورمیانه با توجه به وقوع خشونت‌های اخیر در این منطقه، بار دیگر تعهد اتحادیه اروپا را نسبت به روند صلح در خاورمیانه و به ویژه اجرای نقشه راه مورد تأکید قرار خواهد داد. در همین حال سخنگوی رئیس سیاست خارجی اتحادیه اروپا اعلام کرد، خاور سولانا در دیدارش از چهار کشور خاورمیانه قصد دارد به ایران فشار بیاورد تا بازرسی‌های سرزده از تأسیسات هسته‌ای اش را بپذیرد. به گزارش خبرگزاری ایسنا به نقل از پایگاه اینترنتی ای.یو.بیزنس، خاور سولانا، با ایران درباره همکاری‌های تجاری تهران با اتحادیه اروپا نیز بحث و مذاکره خواهد کرد. سفر سولانا به ایران چند روز پیش از برگزاری جلسه شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خواهد بود.

این گزارش حاکی است که سخنگوی سولانا در گفت و گو با خبرگزاری فرانسه ادعا کرد: مذاکرات تجاری اتحادیه اروپا با ایران مشروط به قبول سیستم نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، همکاری در مبارزه علیه تروریسم و ایجاد ثبات منطقه خاورمیانه و هم‌چنین احترام گذاشتن به حقوق بشر است. در این خبر به نقل از یک مقام دیگر که نامی از او برده نشده، آمده است: آنها درباره هر موضوعی که به روابط بین اتحادیه اروپا و ایران مربوط باشد، مذاکره خواهند کرد که به این ترتیب موضوع فن‌آوری هسته‌ای و حقوق بشر در صدر موضوعات قرار می‌گیرند. در این گزارش به نقل از سخنگوی سولانا تصریح شده است: سولانا هم‌چنین در مذاکراتش با تهران به بحث درباره عراق و وضعیت خاورمیانه خواهد پرداخت، اما هنوز مشخص نیست که قرار است رئیس سیاست خارجی اتحادیه اروپا با چه مقاماتی از ایران مذاکره و دیدار کند. درباره این سفر یک عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلامی خاطرنشان کرد: سفر سولانا به ایران در تلافی مواضع اروپا و موضع شورای حکام نسبت به فعالیت‌های هسته‌ای ایران نقش مؤثری خواهد داشت و باید به این سفر خوش بینانه نگاه کرد. حمیدرضا حاجی بابایی عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی در گفت و گو با ایسنا اظهار داشت: حضور خاورسولانا را در ایران فرصت مغتنمی می‌شماریم، تا بتوانیم مواضع و استدلال‌های حقوقی خودمان و مسایل مختلفی که در رابطه با موضع‌گیری‌های اروپا در رابطه با بحث تکنولوژی هسته‌ای در ایران مطرح است، را به ایشان ارائه کنیم. حاجی بابایی با اشاره به این که اروپا می‌خواهد با ایران ارتباط تجاری داشته باشد، گفت: حضور اروپا در منطقه بدون ایران از نظر اقتصادی و امنیتی امکان‌پذیر نیست و اروپا کاملاً به این قضیه واقف است. وی افزود: به دلیل این که آمریکا در جهت محدود کردن ما حرکت می‌کند، ما هم به اروپا نیاز داریم و در حقیقت نیاز ایران و اروپا یک نیاز دوجانبه است.

پرونده زیبا(زهرا) کاظمی

وزیر امور خارجه کانادا: تحریم اقتصادی علیه ایران در صورت عدم همکاری برای روشن شدن حقایق مرگ زهرا کاظمی

مریم اقوامی(رادیوفردا): جمعه 7 شهریور 1382 - 29 اوت 2003

بیل گراهام، وزیر امور خارجه کانادا، از کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل متحد خواست پرونده قتل زهرا کاظمی را در ایران پیگیری کند. آقای گراهام گفت: تحریم اقتصادی ایران از جمله گزینه‌های پیش روی کانادا در صورت همکاری نکردن تهران است. بیل گراهام ضمن ابراز ناخوشنودی از همکاری ایران گفت تاکنون رونوشتی از این پرونده برای ما ارسال نشده است. وی که در یک کنفرانس تلفنی از کلرادو به پرسش‌های نمایندگان رسانه‌ها پاسخ می‌داد، با اشاره به دیدار دیپلمات‌های کانادا در تهران با سعید مرتضوی، گفت: آقای مرتضوی تنها بخشی از این پرونده را در اختیار مقامات کانادایی در تهران قرار داده است و این احتمال هست که خود او نیز در قتل خانم کاظمی دست داشته باشد. وی در مورد بازداشت دو مامور وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی در رابطه با قتل، گفت این قدم مثبتی است زیرا محاکمه آنها می‌تواند منجر به دستیابی به اطلاعات تازه‌ای در این زمینه باشد.

سرکوب و نقض حقوق بشر توسط رژیم حاکم بر ایران

سالروز اعدام شدگان سال 1367 در گورستان خاوران تهران و راه اندازی سایت ویژه قربانیان آن سال جمشید چالنگی (رادیوفردا): جمعه 7 شهریور 1382 - 29 اوت 2003

روز جمعه شماری از خانواده‌های اعدام‌شدگان سال 1367، امسال نیز مانند سال‌های گذشته در گورستان خاوران گرد خواهند آمد. شمار این اعدام‌شدگان که در فاصله شهریور تا آذرماه آن سال در محاکمه‌ای چند دقیقه‌ای اعدام شدند، بیش از 3 هزار تن برآورد شده است و بسیاری از آنان بنا به رای دادگاه‌ها جمهوری اسلامی، مدت حبس خود را سپری می‌کردند و در آستانه آزادی از زندان بودند.

در گفتگو با همکارم امیر مصدق کاتوزیان، جعفر بهکیش که دو برادر خود محمود و محمدعلی بهکیش را در این اعدامها از دست داده و تا پیش از آن که دو سال پیش به تورنتو کانادا بیاید، هر سال در خاوران همراه با اعضای خانواده های دیگر اعدامیان و سپس در خارج از کشور، در مراسم یادبود آنان شرکت داشته، از تدارکهای مراسم یادبود امسال می گوید:

جعفر بهکیش (توارنتو، کانادا): مثل بقیه سالهای آن زمان، این دیگر تبدیل به یک سنت شد و در واقع قانون دفاع از زندانیان سیاسی که آقای دوانی هم در آن موقع در آن فعال بودند، سهمی داشت از این مسئله، در نزدیکترین جمعه به 10 شهریور همه خانواده ها در خاوران جمع خواهند شد امسال هم که فراد خواهد بود، در همان محوطه راه پیمایی خواهد کرد، راه تمام آن عزیزان را گرمی خواهند داشت. همچنین خانواده ها در منازل شخصیشان مراسمی را خواهند داشت و متاسفانه امروز هنوز بعد از 15 سال هم ما این امکان را نداریم که در مکانهای عمومی مراسمی را برگزار کنیم. امیرمصدق کاتوزیان (رادپو فردا): در این زمینه آیا در خارج از کشور هم بستگان اعدام شدگان تابستان 1367 قصد دارند اقداماتی را انجام دهند؟

جعفر بهکیش: در بسیاری از شهرهای اروپا و آمریکا و استرالیا مراسمی برگزار شده یا برگزار خواهد شد. در عمده این مراسم ها و در تمام اطلاعیه هایی که داده شده، تلاشی که وجود دارد این است که کمک کنند این پرونده دو مرتبه بازگشایی شود و مورد بررسی قرار بگیرد و امیدوار هستیم که همه این تلاشها بتواند به نتیجه برسد.

ا.م.ک: سال گذشته صحبت از این به میان آمد که هیئت کارشناسان حقوق بشر سازمان ملل متحد قصد دارند رسیدگی به پرونده ناپدید شدگان را در دستور کار خود قرار دهند و در این ارتباط نام پیروز دوانی هم که شما اشاره کردید پیش از ناپدید شدن اطلاع رسانی هایی در مورد اعدامهای سال 1367 کرده بود، آمده بود. آیا اطلاعاتی دارید در مورد تحقیقات امسال هیات یاد شده درباره این اعدام ها و ناپدید شدگان؟

جعفر بهکیش: من از ادامه کار آنان ادعای زیادی ندارم، ولیکن اجازه بدهید این را بگویم ما خانواده ها در تمام طول این سال ها از این فرصتهایی که پیش آمده بوده استفاده کرده بودند که بتوانند مشکل و مسئله اشان را با مسئولین ایرانی و یا مسئولین سازمان ملل در میان بگذارند. در این سفرها هم خانواده ها نامه هایی را به این هیات تقدیم کردند که من یکی از این نامه ها را در اختیار دارم. در این نامه آمده است که «در سرتاسر دوران دهه 60 عزیزان ما را به به جرمهایی که همگی تصنعی و اتهام واهی بود، از آسایش و زندگی عادی و دیدار خانواده محروم داشتند. از آن گذشته در راه اشتغال و کار و زندگی روزمره خانواده این زندانیان نیز محدودیتهای بسیاری ایجاد کرده و حتی بسیاری از فرزندان آن ها را از تحصیل در دانشگاه محروم نمودند. در این نامه ادامه می دهند خانواده ها که: سر انجام نیز در مردادماه و اواخر سال 67، آن تعداد را که از شکنجه ها سالم با علیل باقی مانده بودند، به میدان های تیر بردند و حتی کسانی که دوره زندانشان تمام شده بود و چشم انتظار آزادی بودند، به جوخه های اعدام سپردند. در انتها خانواده ها از هیات تقاضا می کنند که بازگو کننده سختی ها و خون خواه عزیزان آن ها باشند. اینان قربانیان تمامیت خواهی حکومتی هستند که پیوسته تبلیغ مردم سالاری و دین داری می کند و می کند. ما می خواهیم جامعه جهانی و و بشریت صلح دوست و ترقی خواه، آنان را به پاسخگویی در برابر ما ملت ایران و تاریخ وادار نماید.»

نامه های مشابهی هم در گذشته ارسال شده بود که من یکی از مهمترین این نامه ها را که در جریان تجمع خانواده ها در مقابل کاخ دادگستری در اعتراض به کشتار زندانیان سیاسی و تسلیم شکایت از آمرین و عاملین آن منتشر شد، اجازه بدهید ذکر کنم. در آن نامه خواسته هایی مطرح شده بود که عبارت بودند از: «تاریخ محاکمه (مدتی که محکمه مشغول بررسی هر یک از قربانیان بوده)، دلیل محاکمه دوباره، و محل محاکمه برای تک تک قربانیان اعلام گردد»

در بند پنجم این دادخواست آمده بود: «به دلیل این که این اقدام ناقض صریح اصول قانون اساسی جمهوری اسلامی و قانون جهانی حقوق بشر است، ما علیه مسئولین این فاجعه دردناک اعلام جرم می کنیم و خواهان آن هستیم که اینان بازداشت و در یک محکمه علنی محاکمه گردند» و در انتها خواسته بودند که: «ما خواهان موافقت جمهوری اسلامی با بازدید یک هیات بین المللی برای بررسی وضعیت زندانهای کشور و اجازه مذاکره این هیئت با زندانیان سیاسی و خانواده های قربانیان فاجعه اخیر هستیم.»

این در دی ماه 67 و به نام آقای دکتر حبیبی که در آن زمان وزیر دادگستری ایران بودند، نوشته شده بود و در همان زمان منتشر شد و این تلاشها به طور انفرادی ادامه داشته که یکی از موارد اخیرش را در نامه ای که به هیات اخیر سازمان ملل تقدیم شده بود، من ذکر کردم. تمام این اسناد و اسنادی که بتوانیم ما جمع آوری کنیم، در سایت www.bidaran.com منتشر خواهد شد و این سایت تبدیل به مجموعه ای از اسناد تلاشها برای دفاع از حقوق بشر در ایران خواهد شد.

تروریسم و سلاحهای کشتار جمعی

رئیس آژانس بین المللی انرژی اتمی: جمهوری اسلامی بدنبال خرید تجهیزات هسته ای از بازار سیاه است

علیرضا طاهری(رادپوفردا): جمعه 7 شهریور 1382 - 29 اوت 2003

محمد البرادعی، رئیس آژانس بین المللی انرژی اتمی در گفتگویی که امروز از تلویزیون بی بی سی پخش شد، اعلام کرد جمهوری اسلامی برای خرید ترکیبات و اجزای هسته ای به بازار سیاه بین المللی مراجعه کرده است، آقای برادعی گفت، درباره نام کشور های تولید کننده قطعات و اجزای هسته ای خریداری شده از سوی جمهوری اسلامی اطمینان ندارد. به گفته وی این قطعات و اجزا می تواند ساخت یک یا چند کشور باشد.

رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

قتل یکی از مقامهای کرد عراقی

بی بی سی - جمعه 7 شهریور 1382 - 29 اوت 2003

گفته می شود احمد حسین در خانه ای کشته شد که قرار بود در آن با اعضای انصارالاسلام مذاکره کند
نماینده اتحادیه میهنی کردستان عراق در آنکارا، پایتخت ترکیه از کشته شدن احمد حسین معاون امور امنیتی استان سلیمانیه عراق به دست چهارتن از اعضای گروه موسوم به انصارالاسلام خبر داد.
به گفته این مقام کرد، احمد حسین هنگامی کشته شد که نیروهای کرد در حال محاصره خانه ای در شهر سلیمانیه بودند که اعضای گروه انصار الاسلام در آن استقرار داشتند.
شهر سلیمانیه مرکز بخشی از کردستان عراق است که تحت حکومت اتحادیه میهنی قرار دارد.
وی می گوید اعضای انصار الاسلام قرار گذاشته بودند که در این خانه با احمد حسین گفت و گو کنند اما وقتی وی قصد ورود به این خانه را داشت به روی او آتش گشودند.
اظهارات این مقام عراقی حاکی از این است که سه تن از اعضای انصارالاسلام در درگیری که در این خانه رخ داد کشته شدند و یکی دیگر از آنان دستگیر شد.
به نظر می رسد انصارالاسلام که گروهی تندرو و اسلامگرا هستند و متهم با ارتباط با القاعده اند باردیگر در عراق فعال شده باشند.
از هنگامی که آمریکا پایگاههای انصارالاسلام را که در نزدیکی مرز ایران در منطقه اورامان کردستان عراق قرار داشت هدف قرار داد، گفته می شد اعضای این گروه به ایران گریخته اند

یک سرباز آمریکایی در عراق کشته شد

جمعه 7 شهریور 1382 - 29 اوت 2003

خبرگزاری فارس: حمله به کاروان نظامیان آمریکایی در عراق، صبح امروز یک کشته و چهار زخمی برجای گذاشت.
به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، «جی میلر» کاپیتان لشکر شصت و هفتم زرهی آمریکا امروز با اعلام این خبر گفت، در اثر پرتاب سه نارنجک به سوی کاروان نظامیان آمریکایی در جاده اصلی در شمال شرقی شهر بعقوبه در 40 مایلی شمال شرقی بغداد یک سرباز آمریکایی کشته و چهار تن دیگر زخمی شدند.
این سربازان متعلق به لشکر هشتم زرهی بودند.
با کشته شدن این سرباز آمریکایی تعداد کشته شدگان آمریکایی در عراق به 282 تن رسید که 67 تن از آنها پس از اعلام نطق پایان جنگ بوش در اول ماه می سالجاری، کشته شده اند. انتهای پیام/.

شیعیان و آینده عراق- حکومت عرفی با مذهبی

کشته شدن باقر حکیم در اثر انفجار

بی بی سی - جمعه 7 شهریور 1382 - 29 اوت 2003

سید محمد باقر حکیم، رئیس مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق، که بزرگترین تشکل سیاسی در این کشور به شمار می رود بر اثر انفجار بمبی در شهر نجف در این کشور کشته شد .
در این انفجار که بیرون از آرامگاه حضرت علی امام اول شیعیان رخ داد بیش از هشتاد نفر کشته و افزون بر یکصد تن زخمی شدند.
سید محمد باقر حکیم در حالی کشته شد که پس از اقامه نمازجمعه در حال خروج از آرامگاه حضرت علی بود.
شاهدان عینی می گویند که در پی انفجار اجساد کشته شدگان روی زمین افتاده بود و زخمی شدگان در حال بهت و وحشت به این سو و آن سو می دویدند.
آمبولانسها تا سه ساعت پس از وقوع انفجار هنوز سرگرم انتقال مجروحان به بیمارستان بودند.
سید محمد باقر حکیم پس از اینکه بیش از دو دهه در ایران به فعالیت علیه حکومت صدام حسین در عراق اشتغال داشت چندی پیش به نجف بازگشت.
نزدیکان او طرفداران صدام حسین را به قتل او متهم می کنند.
عده ای نیز معتقدند که درگیریهای داخلی بین گروههای شیعه در عراق بخصوص در شهر نجف که پایگاه سنتی شیعیان است ممکن است باعث ترور آقای حکیم شده باشد.

اما منتقدان این نظر می گویند که ترور آقای حکیم در آرامگاه امام اول شیعیان که از جایگاه مقدسی نزد شیعیان برخوردار است و پس از نماز جمعه نمی تواند کار شیعیان باشد. این در حالی است که برخی از ناظران معتقدند که تقدس این آرامگاه با کشته شدن عبد المجید خوبی، در این مکان شکسته شده.

آقای خوبی که پس از سالها زندگی در تبعید در بریتانیا و پس از سقوط صدام به عراق برگشت در ماه مارس توسط عده ای در نجف کشته شد.

به هر حال ناظران مسایل منطقه بر این عقیده اند که علیرغم اینکه چه شخص و یا اشخاصی در ترور آقای حکیم دست داشته اند، شکی نیست که ترور آقای حکیم به ایجاد بی ثباتی در عراق و تنش در بین گروههای شیعه در این کشور کمک خواهد کرد.

پل برمر، رئیس تشکیلات آمریکایی برای اداره امور عراق، گفت این حادثه نشان داد که دشمنان عراق جدید ممکن است به هر راهی متوسل شوند.

طی چند ماهی که از سقوط حکومت صدام حسین در عراق می گذرد، روحانیان شیعه در این کشور بارها هدف حمله قرار گرفته اند که تازه ترین مورد آن بمبگذاری در منزل آیت الله محمد سعید حکیم، یکی از مراجع تقلید شیعه در نجف بود که در عین حال خواهر زاده سید محمد باقر حکیم است.

واکنشها

بمب گذاری نجف با محکومیت های گسترده ای روبرو شده است. یک سخنگوی جرح بوش، رئیس جمهور آمریکا گفت که این کشور این عمل تروریستی را محکوم می کند و همچنان مصمم به بازسازی عراق است.

کوفی عنان، دبیر کل سازمان ملل متحد، کلیه گروه های سیاسی و مذهبی در عراق را به خودداری از اقدامات تلافی جویانه ترغیب کرد.

ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه، (که در ایتالیا به سر می برد) گفت برای پایان دادن به اوجگیری خشونت، به دخالت گسترده تر سازمان ملل نیاز است.

جک استرا، وزیر خارجه بریتانیا، در واکنش به واقعه انفجار بمب که به کشته شدن سید محمدباقر حکیم و تعدادی دیگر از مردم عراق انجامید، ضمن توصیف این عمل به عنوان یک عمل تروریستی

پوچگرایانه، آن را مشابه حمله انتحاری چند روز قبل به دفتر سازمان ملل در بغداد خواند.

سید محمدحسین فضل الله، از روحانیون لبنان نیز ضمن محکوم کردن قتل آقای حکیم، این عمل را تروریسم وحشیانه علیه اتحاد مسلمانان توصیف کرده است.

در عراق نیز برخی شخصیت های شیعه، نیروهای متحد آمریکا در عراق را به خاطر وقوع این انفجار مورد انتقاد قرار داده اند.

دولت اردن نیز قتل آیت الله حکیم را محکوم کرد و آن را یک عمل تروریستی خواند.

دولت ایران روز جمعه اطلاعیه ای در مورد انفجار بمب در نجف صادر کرد.

در این اطلاعیه دولت ایران ضمن محکوم کردن این اقدام اعلام کرده که "مسئولیت این امر را مستقیماً متوجه نیروهای اشغالگر عراق می داند که براساس کلیه موازین بین المللی، مسوول حفظ امنیت عراق می باشند و انتظار دارد که نیروهای اشغالگر پاسخگوی افکار عمومی جهان در این زمینه باشند".

در این اطلاعیه از آقای حکیم به عنوان شهید نام برده شده و این واقعه "به مردم عراق و همه مسلمانان تبریک و تسلیت" گفته شده است.

دولت ایران کشته شدن این روحانی را "موجب گسترش حرکت آزادیخواهانه و استقلال طلبانه ملت عراق" دانسته است.

مقام های ایرانی سه روز عزای عمومی اعلام کرده و گفته اند که مسوولیت نهایی مرگ آیت الله حکیم به عهده نیروهای اشغالگر آمریکایی است.

خرازی: اشغالگران نتوانسته اند امنیت برقرار کنند

کمال خرازی، وزیر امور خارجه ایران، ساعاتی پس از انتشار خبر کشته شدن سید محمدباقر حکیم، ضمن "تروریستی" خواندن انفجار، این اقدام را قویاً محکوم کرد.

وزیر خارجه ایران که به پاکستان سفر کرده بود، در پایان این سفر و در فرودگاه اسلام آباد گفت: "این حادثه تلخ نشان داد دشمنان ثبات و امنیت کشور و ملت عراق، برای دستیابی به اهداف شوم خود به هر جنایتی حتی علیه روحانیون و مردم بی گناه عراق دست می زنند".

آقای خرازی تأکید کرد: "حضور نیروهای اشغالگر تاکنون نتوانسته است امنیت را در عراق به ارمغان بیاورد و لازم است هرچه سریعتر زمام امور عراق از طریق سازمان ملل، به مردم آن کشور سپرده شود.

زندگینامه سید محمد باقر حکیم

بی بی سی - جمعه 7 شهریور 1382 - 29 اوت 2003

سید محمد باقر حکیم در نیمه ماه مه از راه بصره به عراق برگشت

سید محمد باقر حکیم فرزند مرجع بزرگ شیعیان آیت الله سید محسن حکیم است.

او در سال ۱۹۳۹ در شهر نجف به دنیا آمد.

پس از طی مدارج ابتدایی، وارد آموزشگاه مذهبی "کلیه اصول الدین" شد و در سال ۱۹۶۴ از آن فارغ التحصیل گشت.

وی سپس مشغول فراگیری دروس حدیث و تفسیر شد و به عنوان کارشناسی معتبر به مقام "اجتهاد" رسید.

سید محمد باقر حکیم به مباحث نظری تازه نیز توجه داشت و در جهت انطباق احکام دین با مسائل دنیای جدید تلاش می ورزید. در این راستا کتابها و رسالاتی پدید آورده که از آن میان می توان از این آثار نام برد: "احکام اسلامی در نظر و عمل"، "نقش فرد در نظریات اقتصادی اسلام"، "لغزش های شرق شناسان در برخورد با قرآن" و "حقوق بشر از دیدگاه اسلام". سید محمد باقر حکیم در محیطی پرتب و تاب پرورش یافت که از رویدادها و تحولات سیاسی آکنده بود. پدرش آیت الله سید محسن حکیم از نفوذی بی نظیر در میان شیعیان برخوردار بود. در دهه های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ شیعیان عراق برای کسب نقشی به اندازه در صحنه سیاسی عراق پیکار می کردند.

سید محمد باقر حکیم در سنین پائین به اندیشه ها و فعالیت سیاسی گرایش یافت.

فعالیت سیاسی

هنوز نوجوان بود که در چارچوب "جمعیت علمای نجف" به فعالیت سیاسی پرداخت. هنگامی که در سال ۱۹۶۰ جریان بنیادگرای "حزب الدعوة الاسلامیه" از دل جمعیت علمای نجف پدید آمد، سید محمد باقر حکیم از اولین اعضای فعال آن بود. اما او در سال ۱۹۶۲ از حزب الدعوة کناره گرفت و به تدریس و آموزش مذهبی پرداخت. در سال ۱۹۶۸ که حزب بعث در عراق قدرت را به دست گرفت و مبارزه با جنبش شیعیان را در برنامه کار خود قرار داد، فشار به شیعیان مبارز و بویژه خانواده حکیم شدت یافت تا آنجا که حتی آیت الله سید محسن حکیم نیز مورد توهین و آزار قرار گرفت. حزب بعث تعدادی از اعضای خانواده حکیم، از جمله محمد یوسف و محمد مهدی، پسران آیت الله حکیم را به اتهام "عامل بیگانه" اعدام کرد.

اقامت در ایران

سید محمد باقر حکیم در سال ۱۹۸۰ از عراق گریخت و به ایران پناهنده شد. در سالهایی که جمهوری اسلامی ایران با عراق در جنگ بود، رژیم عراق به طور غیابی حکم اعدام سید محمد باقر حکیم را به اتهام "همکاری با دشمن" صادر کرد. محمد باقر حکیم و یارانش در سال ۱۹۸۲ جمعیت «مجلس اعلا برای انقلاب اسلامی در عراق» را در تهران با حمایت مقامات جمهوری اسلامی ایران تأسیس کردند. از سال ۱۹۸۶ سید محمد باقر حکیم رئیس این جمعیت شناخته شد. مجلس اعلا به مبارزه سیاسی با رژیم صدام حسین پرداخت. در سال ۱۹۹۱ پس از جنگ اول خلیج فارس، حکیم طی اعلامیه ای مردم عراق را به قیام علیه حکومت صدام دعوت کرد. این قیام با سرکوب خونین روبرو شد. سید محمد باقر حکیم برای مبارزه مسلحانه با رژیم بعثی عراق "سپاه بدر" را به کمک سپاه پاسداران جمهوری اسلامی ایران تشکیل داد. گفته میشود که این سپاه حدود پنج هزار رزمنده داشت. سید محمد باقر حکیم پس از سرنگونی رژیم عراق در نیمه ماه مه از راه بصره به عراق برگشت. اهالی شهرهای سر راه او تا نجف، استقبال پرشوری از او به عمل آوردند

هزاران شیعه عراقی پس از شهادت آیت الله حکیم بقایای عوامل بعث را عامل این حمله اعلام کردند
جمعه 7 شهریور 1382 - 29 اوت 2003

صدها نمازگزار شیعه پس از رخداد حادثه شهادت آیت الله باقر حکیم و 15 تن از همراهانش در مقابل حرم حضرت علی (ع) شعارهایی علیه سران حکومت بعث و بقایای نیروهای امنیتی موسوم به فدائیان صدام سر دادند .

آیت الله سید محمدباقر حکیم رئیس مجلس اعلاي انقلاب اسلامي عراق و بزرگترین شخصیت سیاسی شیعیان این کشور ظهر امروز پس از اقامه خطبه‌های نماز جمعه حرم امام علی(ع) در شهر نجف اشرف به همراه دهها تن از همراهان خود هدف انفجار بمب قرار گرفت و به شهادت رسید. به گزارش سرویس بین‌الملل ایلنا، هزاران نفر از نمازگزاران جمعه پس از وقوع این انفجار مهیب در ورودی جنوبی حرم علی(ع) شعارهایی علیه صدام و حزب بعث سردادند و مسئولیت حادثه را برعهده بقایای نظام سابق عراق دانستند.

سید محسن حکیم سخن‌گویی مجلس اعلاي انقلاب اسلامي عراق در تهران ضمن تأیید این خبر اعلام کرد: دفتر مجلس اعلاي انقلاب اسلامي بعدازظهر چهارشنبه نیز هدف آنتشباري افراد ناشناس از روی يك وانت‌بار قرار گرفته بود .

سید محسن حکیم افزود: هوشیاری گارد حراست از وقوع کشته و زخمی در این حادثه جلوگیری کرد.
پایان پیام

مروري کوتاه بر زندگي آیت الله محمد باقر حکیم
ایرنا : هفتم شهریور ۱۳۸۲ برابر با ۲۹ اوت ۲۰۰۳

آیت الله سید " محمد باقر حکیم " رئیس مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق که روز جمعه در شهر مقدس نجف در جنوب بغداد به شهادت رسید، فرزند آیت الله العظمی "محسن حکیم" مرجع عالی شیعیان بود.

او ۲۲ سال پیش و هنگامی که آیت الله "محمد باقر صدر" و چند تن از اعضای بیت آیت الله العظمی حکیم توسط رژیم بعث به شهادت رسیدند، به ایران پناهنده شد و اردیبهشت ماه امسال بدنال سقوت رژیم بعث صدام حسین به عراق بازگشت .

وی در دوران اقامت در خارج از عراق برای سامان بخشی به مبارزات مردم این کشور علیه حکومت صدام حسین ، به همراه شماری دیگر از مبارزان عراقی، مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق را بنیان گذاشت و سالیان طولانی ریاست آنرا بر عهده داشت .

وی در سالهای اقامت در عراق دوبار در دهه ۷۰ میلادی بازداشت و زندانی شد و در آخرین بار پیش از آنکه پلیس مخفی عراق فرصت بازداشت او را پیدا کند ، توانست از این کشور خارج شود.

آیت الله محمد باقر حکیم به هنگام شهادت ۶۴ سال داشت . پلیس عراق در سال ۱۹۸۲ میلادی ۱۲۵ نفر از اعضای خانواده آیت الله سید محمد باقر حکیم را دستگیر کرد که ۲۹ نفر از آنان توسط این رژیم به شهادت رسیدند.

سید "مهدی حکیم" پسر عموی آیت الله سید محمد باقر حکیم نیز در سال ۱۹۸۸ میلادی توسط ماموران رژیم عراق در سودان به شهادت رسید.

شش برادر آیت الله سید محمد باقر حکیم توسط رژیم بعث عراق اعدام شدند، برادر هفتم او در یک حادثه رانندگی مشکوک جان خود را از دست داد و هشتمین برادر او نیز پس از آزاد شدن از زندان توسط پلیس کشته شد.

آیت الله حکیم در مدت ۲۳ سال تبعید از هفت حادثه سوء قصد که عوامل حزب بعث عراق ترتیب دادند، جان سالم بدر برد.

مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق دارای یک شاخه نظامی به نام "سپاه بدر" است که آیت الله حکیم فرماندهی آنرا شخصا بر عهده داشت .

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه های جمعی

هفته نامه های ایران: 7 شهریور

بی بی سی - جمعه 7 شهریور 1382 - 29 اوت 2003

احکام صادر شده از سوی دادگاه برای چند تن از دست اندرکاران حوزه کتاب و نامه احمد مسجد جامعی وزیر ارشاد به محمد خاتمی رئیس جمهور در زمینه برخورد با پدید آورندگان کتاب از سوی قوه قضائیه، بازتاب گسترده ای در هفته نامه های چاپ تهران داشته است.

"جولان مافیای کتابهای آلوده در جامعه" عنوان مطلبی است که در هفته نامه یالثارات ارگان انصار حزب الله چاپ شده است.

نویسنده یالثارات با معرفی برخی ناشران، نویسندگان و مسئولان وزارت ارشاد، آنها را متهم کرده است که نقش پیاده نظام فرهنگی دشمن را بازی می کنند.

به نوشته یالثارات، برخورد قانونی با متخلفین حوزه نشر کتاب، مطبوعات و سینما امری عقلایی و شرعی است که هیچ منافاتی با آزادی ندارد و ایجاد محدودیت نسبت به کتب ضاله ریشه در احکام فقهی و نظام حقوقی و تربیتی اسلام دارد.

یالثارات از آنچه وادادگی و حمایت وزارت ارشاد از دشمن خوانده از آقای مسجد جامعی وزیر ارشاد خواسته است تا همچون مصطفی معین وزیر علوم استعفا دهد.

هفته نامه پرتو که در قم منتشر می شود نیز به نامه وزیر ارشاد به خاتمی اعتراض کرده و نوشته است: "چند سالی است که چهره های معاند با نظام از فرصت استفاده کرده و از داخل و خارج وارد عرصه فرهنگ شده و یا بهره مندی از حمایت های سیاسی برخی مسئولان فرهنگی کشور و کمک های خارجی و داخلی بزرگترین تهاجم علیه دین و فرهنگ را سامان داده اند."

هفته نامه جام، ارگان جامعه اسلامی مهندسين، نیز کارنامه فرهنگی مدیران دولت را بررسی کرده و نوشته است: "در زمان ریاست جمهوری هاشمی رفسنجانی ضعف برنامه در وزارت ارشاد مانع نتیجه بخشی تلاش های صادقانه شد ولی پس از آن گروهی با برنامه زمینه را برای نفوذ افکار عمومی و جریان های سکولار مبتذل و التقاطی فراهم کردند.

هفته نامه امید جوان نامه احمد مسجد جامعی وزیر ارشاد به محمد خاتمی رئیس جمهوری در باره برخورد قوه قضائیه با پدید آورندگان کتاب را دستمایه گزارشی قرار داده و آن را با وزارت کشور مقایسه کرده است.

به نوشته امید جوان، همان گونه که انتقادهای با رفتن مهاجرانی از وزارت ارشاد و حضور مسجد جامعی به دلیل نوع نگاه به مقوله فرهنگ و هنر ادامه یافت در وزارت کشور نیز پس از رفتن عبدالله نوری و آمدن عبدالواحد موسوی لاری تناقض ها به دلیل نحوه برگزاری انتخابات همچنان ادامه دارد.

هفته پیش احمد مسجد جامعی در نامه ای به رئیس جمهوری از برخورد قوه قضائیه با پدیدآورندگان کتاب شکوه کرده و نوشته بود: "متأسفانه اخیراً نشانه‌هایی به چشم می‌خورد که برخلاف رویه جاری و ضوابط موجود، محیط امن تولید فرهنگی با چالش‌هایی مواجه شده است." محمد خاتمی، رئیس جمهوری، نیز در پاسخ گفته بود که با امکانات قانونی تلاش خواهد کرد امنیت عرصه فرهنگ و کتاب تثبیت شود.

هفته نامه شما ارگان جمعیت مؤتلفه اسلامی، با انتقاد از نمایندگان مجلس نوشته است: مجلس ششم با ترکیب خاص خود نسبت به تمامی مجالس قبل از خود در نظام جمهوری اسلامی تافته جدا بافته است. شاید کمتر فردی را بتوان یافت که با قاطعیت بگوید که این مجلس کاری در خور توجه انجام داده است.

شما، با اشاره به تصویب لایحه پیوستن ایران به کنوانسیون منع تبعیض علیه زنان در مجلس نوشته است: "ظاهراً مجلس ششم هنوز در نیافته است که وقتی مصوبات آنها با مخالفت شورای نگهبان روبه‌رو می‌شود افکار عمومی، نمایندگان رای‌دهنده به این مصوبات را بی‌اطلاع از مقررات اسلامی و قانون اساسی تلقی می‌کنند و اگر این روند تکرار شود این باور عمومی تقویت خواهد شد که اصولاً این نمایندگان قصد مقابله با شرع و قانون اساسی را دارند."

هفته نامه گوناگون نظرات آیت‌الله یوسف صانعی، از مراجع شیعه، را در باره حقوق زنان چاپ کرده و به نقل از وی نوشته است: "هیچ تفاوتی بین زن و مرد نیست و تبعیضی بین آنها نمی‌بینم و از نظر فقهی دیه زن و مرد برابر است."

آیت‌الله صانعی قضاوت، مرجعیت، رئیس جمهوری و ولایت فقیه را حق زن دانسته و گفته است: "وقتی این موضوع را اعلام کردیم گروهی سر و صدایشان در آمد و اعتراض کردند که اصلاً مهم نیست و ما توجهی نمی‌کنیم."

هفته نامه دست راستی حریم از نظر شورای نگهبان در باره شرعی بودن حجامت دفاع کرده و نوشته است: "حجامت یک سنت اسلامی است که به وسیله آن بسیاری از بیماری‌ها برطرف می‌گردد ولی به دلیل این که ممکن است با جذب مردم به حجامت، حجم بیماران مراجعه‌کننده به پزشکان کاهش یابد آنها با این کار مخالف هستند."

به نوشته حریم دکتر پور فتح‌الله، رئیس سازمان انتقال خون ایران، گفته است: "وزارت بهداشت دو بخشنامه درباره محدودیت حجامت صادر کرده که بسیار مناسب و علمی تدوین شده بود اما شورای نگهبان حجامت را یک سنت اسلامی عنوان کرده و هر گونه دخالت وزارت بهداشت را در این مورد غیر شرعی اعلام کرده است."